**Dosarul nr.2c-1695/2021**

**HOTĂRÎRE**
**În numele Legii**

**09 octombrie 2023** **mun.Chișinău**

Judecătoria Chișinău (sediul Centru)
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul V.Jomiru-Niculiță
Grefier M.Meșter

***Cu participarea:***
Avocatului reclamantului în baza mandatului din 14.04.2022, Cuznețov Alexandru,

În lipsa pârâtului înștiințat legal,

a judecat în ședință publică cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de SRL„I*****la" către SRL„M***** Prime" cu privire la încasarea datoriei, costului utilajului, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

**a c o n s t a t a t :**

***Argumentele reclamantului:***

La 10 iunie 2021, SRL„I*****la" a depus ***cerere de chemare în judecată*** către SRL„M***** Prime" cu privire la încasarea datoriei, costului utilajului, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamantul a invocat că în conformitate cu prevederile contractelor de locațiune a utilajului nr.26/20 din 26 mai 2020 și nr.23/20 din 23 iunie 2020, pârâtul a contractat luarea în locațiune a utilajului conform anexei la contractul indicat de la reclamant, care și-a îndeplinit totalmente obligațiunile contractuale, fapt ce se confirmă și din actele de predare-primire a utilajului conform anexei parte componentă a contractelor de locațiune a utilajului nr.26/20 din 26 mai 2020 și nr.23/20 din 23 iunie 2020.

Cu toate acestea, pârâtul nu și-a onorat obligațiile și nu a achitat plata de locațiune pe deplin pentru utilajul utilizat, fiind la moment acumulate datorii în mărime de 48537,60 lei, fapt confirmat din facturile fiscale anexate.

Întrucât contractele nu prevăd faptul că în caz de nerestituire a împrumutului nu apare obligația dată, consideră legale și întemeiate cerințele de aplicare a prevederilor 942 Cod Civil, astfel pentru perioada 02 noiembrie 2020-10 mai 2021, conform prevederilor art.942, 874 Cod Civil, un calcul estimativ al dobânzilor de întârziere ar constitui 2453,31 lei.

Prin nerespectarea condițiilor contractuale, pârâtul cauzează prejudicii prin faptul că nu pot dispune de prezenta sumă, motiv pentru care consideră întemeiată cerința de încasare a dobânzii de întârziere în cuantumul calculelor indicate.

Până la data actuală, pârâtul nu a întors utilajul, care nu îl poate prezenta din cauza distrugerii lui, iar costul utilajului distrus este în valoare de 70958,87 lei.

Reclamantul s-a adresat de multe ori pârâtului pentru a efectua plățile respective, iar acesta nu reacționează în nici un mod, iar in ultimul timp nici comunică cu reclamantul. Careva obiecții din partea pârâtului privind executarea corectă și la timp a prevederilor contractuale, nu au fost înaintate.

Deoarece au trecut toate termenele rezonabile de plată a datoriei la data întocmirii prezentei cereri, iar pârâtul nu a efectuat nimic pentru a plăti această datorie, reprezintă motiv pentru care reclamantul a depus prezenta acțiune în instanță.

Reclamantul solicită încasarea datoriei la plata de locațiune de 48537,60 lei, costul utilajului distrus în mărime de 70958,87 lei, dobânda de întârziere în sumă de 2453,31 lei și cheltuielile de judecată (f.d.3-5).

Ulterior, la 23.11.2021 SRL„I*****la” a depus ***cerere de majorare*** a pretențiilor către SRL„M***** Prime” cu privire la încasarea datoriei la plata de locațiune în mărime de 33825,60 lei și a dobânzii de întârziere suplimentare în mărime de 4566,24 lei (f.d.57-58).

La 12.04.2022, SRL„I*****la” a depus ***cerere de majorare*** a pretențiilor către SRL„M***** Prime” cu privire la încasarea datoriei la plata de locațiune în mărime de 21285 lei și a dobânzii de întârziere suplimentare în mărime de 3861,59 lei (f.d.120-121).

La 12.05.2023, SRL„I*****la” a depus ***cerere de majorare*** a pretențiilor către SRL„M***** Prime” cu privire la încasarea datoriei la plata de locațiune în mărime de 54450 lei și a dobânzii de întârziere suplimentare în mărime de 36826,68 lei (f.d.171-172).

La 29.11.2021, SRL„M***** Prime” ***a depus referință***, solicitând respingerea acțiunii ca neîntemeiată, din motivul că la recepționarea utilajului restituit nu se întocmeau acte de primire-predare. Utilajul era adus pe teritoriul SRL„I*****la”, unde erau doar lucrătorii reclamantei care arătau unde urmează a fi descărcat, iar alte întrebări urmau a fi clarificate cu administratorul.

Predarea-primirea poate fi confirmată prin înregistrările video. Datorită restituirii, consideră că nu poate fi vorba de datorie la plata locațiunii. Facturile fiscale anexate la cererea de chemare în judecată nu pot fi acceptate ori acestea nu au fost semnate și acceptate spre contabilizare și plată de către SRL„M***** Prime” (f.d.98-101).

***<u>Aspecte de procedură.</u>***

Prin fișa de repartizare aleatorie a dosarului, cauza civilă a fost repartizată judecătorului, Victoria Sănduță (f.d.1), iar prin încheierea din 09.12.2021, cauza civilă a fost primită spre examinare și soluționare în procedură generală (f.d.114).

Prin fișa de repartizare aleatorie a dosarului, cauza civilă a fost repartizată judecătorului, V.Jomiru-Niculiță (f.d.152), iar prin încheierea din 04.10.2022, cauza civilă a fost primită spre examinare și stabilită ședința de judecată (f.d.153).

Prin încheierea protocolară din 15.02.2023 s-a dispus primirea spre examinare a cererilor de majorare și expedierea acestora pârâtului (f.d.210).

În ședința de judecată, reprezentantul reclamantei a susținut acțiunea din motivele de fapt și de drept indicate în cererea de chemare în judecată și cererile de majorare și a solicitat admiterea acțiunii integral.

Reprezentantul pârâtei nu s-a prezentat, deși a fost înștiințat legal. Se reține că cererile de majorare au fost recepționate de pârât, fapt confirmat prin avizul de recepție semnat la 02.03.2023 (f.d.160-161) și avizul de recepție semnat la 29.05.2023 (f.d.202-203). De asemenea, în ședința de judecată din 12.07.2023 s-a prezentat Maniuc Igor și a menționat că este administratorul pârâtei, fără a prezenta un extras în acest sens, însă a prezentat buletinul de identitate. A solicitat acordarea unui termen pentru încheierea unei tranzacții de împăcare, însă ulterior în ședințele de judecată nu s-a mai prezentat.

***<u>Aprecierea instanței de judecată</u>***

Audiind avocatul reclamantei, studiind materialele cauzei, apreciind pretențiile formulate în raport cu probele prezentate, instanța de judecată consideră cererea întemeiată, fiind pasibilă de a fi admisă din următoarele considerente.

În baza art.775 Cod civil, *debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei. Este nulă clauza prin care se derogă de la dispoziţiile alin. (1).*

Potrivit art.776 Cod Civil, *obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii,* iar potrivit art.858 alin.(1) și (2) Cod Civil, *temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.*

Obiectul prezentului litigiu, prin acțiunea înaintată de SRL„I*****la” este încasarea de la de la SRL„M***** Prime” a datoriei rezultată din transmiterea în locațiune a utilajului specializat indicat în contracte de locațiune și anexele lor.

Prin contractul de locaţiune, potrivit art.1251 din Codul civil (în redacția din 01.03.2019*), o parte (locator) se obligă să dea celeilalte părţi (locatar) un bun determinat individual în folosinţă temporară sau în folosinţă şi posesiune temporară, iar aceasta se obligă să plătească chirie.*

Din materialele cauzei se constată cu certitudine că SRL„I*****la” și SRL„M***** Prime” au încheiat contractele de locațiune a utilajului nr.26/20 din 26 mai 2020 și nr.23/20 din 23 iunie 2020, potrivit cărora reclamanta-locator a dat în locațiune pârâtului-locatar utilaj indicat în anexele parte componentă a contractelor de locațiune a utilajului nr.26/20 din 26 mai 2020 și nr.23/20 din 23 iunie 2020, semnate și ștampilate de ambele părți (f.d.14-26).

Anexele nominalizate reflectă denumirea, cantitatea și prețul utilajului acordat în locațiune și restituit, iar în total pentru ambele contracte, costul utilajului nerestituit este de 70958,87 lei, care urmează a fi încasat de la pârât ori la materialele dosarului nu sunt înscrisuri ce ar confirma întoarcerea deplină a utilajului de SRL„M***** Prime” către SRL„I*****la”.

Se reține că actul de predare-primire din 04.09.2020 la contractul nr.26/20 din 26 mai 2020 și actul de predare-primire din 04.09.2020, 08.09.2020, 11.09.2020, 03.11.2020 la contractul nr.23/20 din 23 iunie 2020 confirmă că pârâtul nu a restituit în totalitate bunurile închiriate (f.d.18, 23-26).

Referitor la înregistrarea video anexată de pârât (f.d.208), aceasta se supune criticii ori nu corespunde prevederilor art.146 alin.(1) CPC, *persoana care prezintă o înregistrare audio-video pe un suport electronic sau de altă natură ori solicită reclamarea unor astfel de înregistrări* ***este obligată să indice persoana care a efectuat înregistrarea, timpul şi condiţiile înregistrării*** ori aceste cerințe ar clarifica dacă mijlocul de probă depus la referință de pârât se referă la obiectul litigiului nostru. Aceeași critică se reflectă și asupra pozelor (f.d.110).

Conform art.1262 alin.(1) Codul Civil, *plata chiriei poate fi efectuată integral la expirarea termenului locaţiunii. Dacă plata chiriei este stabilită pentru anumite perioade, ea trebuie efectuată la expirarea lor.*

Totodată se atrage atenția că contractele de locațiune sunt cu titlu oneros, pârâtul fiind obligat să achite chirie pentru bunurile primite în locațiune, potrivit pct.2.3 din contractul nr.26/20 din 26 mai 2020-120 lei pe zi, iar potrivit pct.2.3 din contractul nr.23/20 din 23 iunie 2020-600 lei pe zi (f.d.14, 19).

În acest sens au fost eliberate facturi fiscale de reclamant și expediate pârâtului, potrivit avizelor de recepție a căror copii au fost anexate (f.d.28-33, 35-42, 80-97, 125-134, 175-200). Deși, acestea au fost semnate doar de reprezentantul reclamantului, iar pârâtul invocă că nu au fost acceptate și contabilizate, totuși se reține că obligația sa contractuală de plată a chiriei nu a fost modificată sau anulată ulterior, iar pârâtul nu a demonstrat că și-a executat la timp și deplin obligațiile asumate în contractele încheiate indicate mai sus, prin prisma prevederilor art.118 CPC.

Așadar, facturile fiscale nesemnate nu degrevează pârâtul de achitarea chiriei pentru bunurile luate în locațiune, motiv pentru care se va încasa de la SRL„M***** Prime” în beneficiul SRL„I*****la” suma chiriei în mărime de 158097,60 lei.

Prevederile art.942 din Cod civil, stipulează că *creditorul are dreptul la dobândă de întîrziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenţei plăţii pînă la data în care s-a efectuat plata doar în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadenţă*.

Reieșind din prevederile legale citate, se deduce că se referă la obligațiile pecuniare dacă au ca obiect prestația de a da o sumă de bani ori dobânda de întârziere nu poate fi aplicată în cazul întârzierii executării obligației de altă natură, deoarece dobânda de

întârziere, de fapt, este plata pentru folosirea surselor financiare străine, ce la caz se atestă. Or, dobânda de întârziere reprezintă o modalitate de despăgubire pentru întîrzierea executării obligaţiilor pecuniare.

Totuși referitor la pretenția privind încasarea dobânzii de întârziere se reține că contractele de locațiune nu prevăd termenul executării obligației de plată a chiriei, iar potrivit calculelor anexate la cererea de chemare în judecată și cererile de majorare, dobânda de întârziere e calculată din data eliberării fiecărei facturi fiscale, fără a se respecta termenul prevăzut în art.861 alin.(2) Cod Civil care prevede că *dacă datoria de a executa imediat nu rezultă din lege, contract sau din natura obligaţiei, debitorul trebuie să execute obligaţia în termen de 7 zile din momentul primirii facturii sau a unei cereri echivalente din partea creditorului. Introducerea acţiunii în justiţie faţă de debitor se asimilează cererii de executare din partea creditorului.*

În aceeași ordine de idei, expedierea şi nerecepţionarea unei pretenţii în adresa persoanei obligată contractual, presupune că debitorul nu poate fi considerat în întârziere ori în acest caz, somațiile și facturile fiscale nu au fost recepționate, pentru a stabili exact de când pârâtului urmează a-i fi calculată dobânda de întârziere. În aceste circumstanțe, instanța de judecată va lua în considerație dobânda de întârziere calculată și solicitată în ultima cerere de majorare a pretențiilor recepționată de pârât, pentru suma de de 36826 lei, în rest această pretenție se respinge ca neîntemeiată.

*Referitor la cheltuielile de judecată* solicitate se reține că în conformitate cu art.82 CPC, *cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a pricinii.*

Potrivit art.94 alin.(1) CPC, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească părţii care a avut cîştig de cauză toate cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată* ***proporţional părţii admise din pretenţii****, iar pîrîtului - proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.*

În vederea examinării pretenției față de pârât, instanța reține că reclamanta a achitat taxa de stat, conform ordinelor de plată anexate (f.d.2, 119), care urmează să-i fie restituite reclamantei *proporţional părţii admise din pretenţii*.

Totodată, instanța reține că interesele reclamantului în prezentul proces au fost reprezentate de avocat (f.d.167). Reclamantul susține că a achitat suma de 15000 lei pentru serviciile prestate de avocat, prezentând în acest sens, ordinele de plată (f.d.168-169).

Potrivit art.96 alin.(1) CPC, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.*

Ținând cont de faptul că prezenta acțiune este admisă parțial și în conformitate cu art.94 alin.(1) CPC, suma de 10000 lei urmează a fi încasată de la pârât cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

În conformitate cu prevederile art.art.94, 236-241 CPC, instanța de judecată

**H o t ă r ă ş t e:**

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de SRL„I*****la” către SRL„M***** Prime” cu privire la încasarea datoriei, costului utilajului, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la SRL„M***** Prime” în beneficiul SRL„I*****la” suma ***chiriei*** în mărime de 158097,60 lei (o sută cincizeci și opt mii nouăzeci și șapte lei, 60 bani) în baza contractelor de locațiune a utilajului nr.26/20 din 26.05.2020 și nr.23/20 din 23.06.20, ***costul pentru utilajul dat în locațiune***, dar neîntors în sumă de 70958 lei (șaptezeci mii nouă sute cincizeci și opt lei), ***dobânda de întârziere*** în mărime de 36826 lei (treizeci și șase mii opt sute douăzeci și șase lei), suma de 10000 lei (zece mii lei) ca ***cheltuieli de asistență juridică*** și suma de 7976,44 lei (șapte mii nouă sute șaptezeci și șase lei, 44 bani) cu titlu de ***taxă de stat***.

În rest, acțiunea în partea neadmisă se respinge ca neîntemeiată.

Hotărîrea cu drept de apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile de la data pronunţării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru).

**Președintele ședinței,**

**Judecător** **V.Jomiru-Niculiță**